

คู่มือ การผลิตตาแหลวมงคล

จัดทำโดย
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “ การผลิตตุ้มและตาแหลวล้านนา ”
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2568

คู่มือการผลิตตาแหลวมงคล

หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรัชพร อารยะพันธ์

ผู้ร่วมโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชนิตว์ สีนาราช

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชนิตว์ สีนาราช

ผู้รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหา ชนภรณ์ พฤกษธัมมโกวิท

บรรณวิชัย แจ้งสนิท

ออกแบบปก ชมชนก อภิวงศ์

ถ่ายภาพ สุริยเทพ กันอินทร์

วรเมธ สมสร้อย

ธิดารัตน์ กิจติสาร

ผู้จัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชมชนก อภิวงศ์

ผู้แปล ภาสพร บุญศิริ

พิมพ์ครั้งแรก มิถุนายน 2568

จำนวนหน้า 21 หน้า

ผู้สนใจสามารถชมวิดิทัศน์ได้โดยการสแกนคิวอาร์โค้ดข้างล่างนี้

การผลิตตาแหลว

คำนำ

หนังสือคู่มือการผลิตตาแหลวมงคลฉบับนี้ ถือกำเนิดขึ้นจากความมุ่งมั่นตั้งใจของคณะผู้จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตตุ้มและตาแหลวล้านนา” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันเสาร์ที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2568 ณ ศาลาประชาคมหมู่บ้านรำเปิง ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การดำเนินงานของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2568

โครงการบริการวิชาการนี้ จัดทำภายใต้กลยุทธ์การส่งเสริมบูรณาการองค์ความรู้จากศาสตร์ด้านมนุษยศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสร้างประโยชน์อันยั่งยืนแก่สังคมและชุมชนในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยกระดับเศรษฐกิจ สร้างรายได้ และสร้างโอกาสทางอาชีพให้แก่ชุมชน

ตาแหลวมงคลมิได้เป็นเพียงสิ่งประดับตกแต่ง แต่ยังเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของจังหวัดเชียงใหม่ การจัดทำคู่มือฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อรวบรวมและจัดเก็บองค์ความรู้ในการผลิตตาแหลวมงคลซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ให้คงอยู่สืบไป

การดำเนินโครงการนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความร่วมมืออันดีจากหลายภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แม่ครูแทนเทพิน เหลียงชัยรัตน์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ใหญ่หมู่บ้านรำเปิงคุณวิริยา ไชยมาตร์ และกลุ่มผู้สูงอายุหมู่บ้านรำเปิง คณะผู้ร่วมรับผิดชอบโครงการขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ได้เสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ และให้การสนับสนุนด้วยดีเสมอมา ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือคู่มือการผลิตตาแหลวล้านนาฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษา เรียนรู้และสืบทอดศิลปะการการผลิตแหลวล้านนา ให้คงอยู่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันงดงามของเชียงใหม่สืบไป

คณะผู้จัดทำ

30 มีนาคม 2568

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ตาแหลวมงคล	1
ประวัติความเป็นมาของตาแหลวมงคลและความสำคัญในวัฒนธรรมล้านนา	1
การใช้ตาแหลวมงคลในพิธีกรรมต่างๆ	5
วัตถุดิบที่ใช้ในการทำตาแหลวมงคล	6
อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำตาแหลวมงคล	6
ขั้นตอนการทำตาแหลวมงคล	6
ภาพบรรยากาศการบรรยายเชิงปฏิบัติการทำตาแหลวมงคล	9

ตาแหลวมงคล

ประวัติความเป็นมาของตาแหลวมงคลและความสำคัญในวัฒนธรรมล้านนา

ความหมายของตาแหลวมงคล

คำว่า "ต้าแหลว" หรือ "ตาแหลว" เป็นภาษาถิ่นล้านนา หากเรียกเป็นภาษากลางจะตรงกับคำว่า "เฉลว" ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่ใช้ในการบ่งบอกอาณาเขตและเป็นสิ่งมงคลในพิธีกรรมต่างๆ ในอดีต ภาคกลางของไทยใช้เรียกว่า เฉลว เป็นเครื่องหมายบอกด่านเก็บภาษีอากรทางน้ำ หรือที่เรียกว่าการเก็บ "จังกอบ" เมื่อเห็นสัญลักษณ์เฉลวที่ท่าเรือ หมายความว่าสถานที่นั้นเป็นจุดเก็บภาษี ("9มหาเวทย์", 2556)

นอกจากนี้คำว่า แหลว ในภาษาเหนือยังหมายถึง นกแหลว หรือ เหยี่ยวในภาษากลาง ซึ่งถือกันว่าเป็นสัตว์ที่มีดวงตาแหลมคม สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล แม้จะบินอยู่สูงก็สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ด้านล่างได้อย่างชัดเจน เมื่อนำมารวมกับ "ตา" เป็น "ตาแหลว" หรือ "ต้าแหลว" หมายถึง "ตาเหยี่ยว" มีความหมายว่า เป็นดวงตาแหลมคมที่ใช้จ้องมองสิ่งชั่วร้าย (แม่ครูแทนเทพิน เหลียงชัยรัตน์, 2568, 29 มีนาคม, คำบรรยาย)

ภาพที่ 1 นกแหลว หรือ เหยี่ยว

ความสำคัญของตาแหลวมงคลในวัฒนธรรมล้านนา

ในพื้นที่ล้านนาใช้ตาแหลวเป็นเครื่องหมายทางพิธีกรรมของชาวล้านนา ใช้เพื่อแสดงอาณาเขตที่มีเจ้าของและเป็นเขตหวงห้าม อีกทั้งยังเชื่อว่าตาแหลวเป็นทั้งสัญลักษณ์แห่งการปกป้องและเป็นเครื่องรางแห่งความศักดิ์สิทธิ์ที่สืบทอดกันมาในวัฒนธรรมล้านนาอย่างยาวนาน และเชื่อว่าสามารถป้องกันภัยพิบัติและสิ่งชั่วร้าย สามารถเฝ้าระวังและปกป้องอาณาเขตหรือพื้นที่จากสิ่งไม่ดี ตาแหลวมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะการสานและความเชื่อของแต่ละพื้นที่ (แม่ครูแทนเทพิน เหลียงชัยรัตน์, 2568, 29 มีนาคม, คำบรรยาย)

เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ศักดิ์สิทธิ์ของชาวล้านนามีการในพิธีกรรมสำคัญเพื่อความ เป็นสิริมงคล เช่น พิธีทำบุญบ้าน พิธีแหกนา (ใช้เสียบไม้ปักไว้ในบริเวณปลูกข้าวแรกนา) พิธีสืบ ชาติ พิธีทำบุญเมือง เป็นต้น เพื่อป้องกันเสนียดจัญไรหรือความอับมงคลต่าง ๆ (“คลังความรู้ ล้านนา”, 2568) รวมถึงใช้มัดติดหน้าบ้านหรือปักไว้ในสถานที่ที่ต้องการป้องกันภูตผี

ตาแหลว มีรูปแบบและวิธีการทำที่ซับซ้อนกว่าเฉลวของภาคกลาง โดยเฉพาะตาแหลว เจ็ดชั้น ซึ่งเป็นรูปแบบที่ต้องใช้เทคนิคเฉพาะในการสาน เพราะต้องเชื่อมต่อชั้นแต่ละชั้นให้ต่อเนื่อง หากทำผิดลักษณะจะไม่นับเป็นตาแหลวของแท้ ตาแหลวชนิดนี้มีชื่อเรียกหลายแบบ เช่น ตาแหลว เจ็ดชั้น ตาแหลวใบคา ตาแหลวคาเขียว ตาแหลวหญ้าคา เป็นต้น โดยการตั้งชื่อเหล่านี้มาจากวัสดุ ที่ใช้สาน เช่น การใช้หญ้าคาพันรอบตาแหลวทำให้เกิดชื่อ "ตาแหลวคาเขียว" เป็นต้น

ประเภทของตาแหลว

ตาแหลวของชาวล้านนาแบ่งออกเป็น 4 ประเภทหลัก ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้ (Museum Minds,2562)

1. ตาแหลวหลวง

เป็นตาแหลวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบรรดาตาแหลวทั้งหมด โดยมีลักษณะเป็นตาแหลว 6 แฉก หรือ 8 แฉก ใช้ดอไม้ไผ่จำนวน 42 เส้นในการสาน มีการใช้งานในพิธีกรรมสำคัญ เช่น พิธีสืบชะตา บ้านและเมือง หรือพิธีสืบชะตาหลวง เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้สำหรับให้คนและสัตว์ลอดผ่านเพื่อความ เป็นสิริมงคล เชื่อว่าการลอดผ่านตาแหลวหลวงจะช่วยขจัดสิ่งชั่วร้ายและความอับมงคล บางครั้งตาแหลว หลวงอาจถูกสานเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ โดยใช้ลายตาหูกเหลี่ยมเพื่อเสริมพลังป้องกัน

ภาพที่ 2 ตาแหลวหลวง

2. ตาแหลวเจ็ดชั้น หรือตาแหลวคาเขี้ยว

เป็นตาแหลวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีลักษณะเป็นชั้นๆ ต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ ซึ่งเป็นการ สานที่มีความยากและซับซ้อน ตาแหลวชนิดนี้ถูกใช้ในพิธีกรรมพื้นเมือง ได้แก่ พิธีสืบชะตา หรือใช้ ประดับไว้ที่ประตูบ้าน ทางเข้าบ้าน หรือหน้าบ้าน เพื่อป้องกันสิ่งชั่วร้ายไม่ให้เข้ามาในพื้นที่ เชื่อว่าผู้ที่ ลอดผ่านตาแหลวชนิดนี้จะสามารถขจัดปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายออกไปจากตัวได้

ภาพที่ 3 ตาแหลวเจ็ดชั้น หรือตาแหลวคาเขี้ยว

3. ตาแหลวแม่หม้าย

มีลักษณะคล้ายตาแหลวเจ็ดชั้น แต่ถูกสานให้มีรูปทรงคล้ายกงจักร ใช้ดอกไม้ไผ่ 6 เส้น สานให้เป็นตาหกเหลี่ยมตรงกลาง ส่วนปลายของไม้ถูกพับโค้งในมุม 90 องศา นิยมใช้ในพิธีแรกข้าว พิธีทำขวัญต้นข้าว และก่อนการปลูกข้าว เพื่อปกป้องพระแม่โพสพและขับไล่ภูตผีร้าย รวมถึงกันแมลงที่อาจมาทำลายผลผลิต นอกจากนี้ยังใช้เป็นตาแหลวหม้อยา โดยปักไว้บนหม้อยาเพื่อป้องกันสิ่งชั่วร้ายไม่ให้ข้ามผ่าน และช่วยรักษาสรรพคุณของยา

ภาพที่ 4 ตาแหลวแม่หม้าย

4. ตาแหลวหมาย

เป็นตาแหลวที่ใช้เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ครอบครอง เป็นสัญลักษณ์แสดงความเป็นเจ้าของพื้นที่ทำกิน หากมีผู้พบเห็นก็จะทราบว่าไม่ควรล่วงละเมิดเขตนั้น ตาแหลวหมายถูกใช้เพื่อห้ามกระทำสิ่งไม่เหมาะสมในบริเวณนั้น เช่น ห้ามถมน้ำลาย ห้ามทิ้งขยะ และห้ามทำสิ่งสกปรก เป็นต้น ตาแหลวชนิดนี้มักพบในพื้นที่ที่มีการทำเกษตรกรรม หรือพื้นที่ที่ต้องการแสดงสิทธิ์การครอบครอง

ภาพที่ 5 ตาแหลวหมาย

การใช้ตาแหลวมงคลในพิธีกรรมต่าง ๆ

ตาแหลวมงคลถูกนำมาใช้ในพิธีกรรมหลายรูปแบบ ได้แก่ (วัฒนธรรมล้านนา, 2565, 5 พฤษภาคม).

1. พิธีขึ้นบ้านใหม่ ใช้แขวนตาแหลวมงคลที่ประตูหรือหน้าต่างเพื่อปกป้องบ้านจากสิ่งไม่ดี เชื่อว่าการติดตาแหลวมงคลจะช่วยกันสิ่งอัปมงคลและเชิญพลังงานที่ดีเข้ามาในบ้าน
2. พิธีสืบชะตา ใช้เป็นเครื่องประกอบพิธีเพื่อเสริมดวงชะตาและความเป็นสิริมงคล โดยตาแหลวมงคลจะถูกแขวนในบริเวณที่ประกอบพิธี เพื่อช่วยปรับสมดุลพลังงานของผู้เข้าร่วมพิธี ทำให้เกิดความสงบและโชคลาภ
3. พิธีบูชาเจ้าที่หรือผีบรรพบุรุษ ตาแหลวมงคลถือเป็นของมงคลที่ช่วยเสริมพลังงานดีภายในบ้าน โดยนิยมแขวนไว้ที่หิ้งบูชา หรือสถานที่ที่เชื่อว่าเป็นจุดรวมพลังงานของบ้าน เพื่อแสดงถึงความเคารพและเป็นเครื่องหมายของการปกป้องครอบครัว
4. พิธีกรรมทางศาสนา บางครั้งตาแหลวมงคลถูกนำไปถวายวัดหรือใช้ในการประกอบพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ใช้เป็นเครื่องบูชาในวันสำคัญทางศาสนา เพื่อเสริมบุญกุศลให้แก่ผู้ที่นำไปถวาย

ลักษณะของตาแหลว

ตาแหลว เป็นเครื่องจักสานที่ทำจากไม้ไผ่ โดยจักตอกไม้ไผ่ให้เป็นเส้นบาง ๆ แล้วนำมาสานขัดกันเพื่อให้เป็นรูปทรงแฉกหกเหลี่ยมลักษณะคล้ายดวงตาเหยี่ยว ลักษณะการสานทำได้หลากหลายแบบ เช่น การสานจากตอกหนึ่งก้านที่หักไปมาให้เป็นแฉก หรือใช้ตอกหลายก้านสานรวมกันเป็นรูปแฉก เป็นต้น

ภาพที่ 6 การใช้ตอกหลายก้านสานรวมกันเป็นรูปแฉก

วัตถุดิบที่ใช้ในการทำตาแหลวมงคล

1. ไม้ไผ่ (ใช้ทำโครงสร้างหลัก)
2. เส้นด้ายหรือเชือก
3. ฝักมะขาม
4. หนุ่ยคา

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำตาแหลวมงคล

1. มีดหรือกรรไกร
2. เชือก
3. กระบอกจืดน้ำ (ฟอกกี้หรือป็อกกี้)

ขั้นตอนการทำตาแหลวมงคล ตาแหลว 7 ชั้น

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นที่ 1 นำดอกที่จะใช้สานตาแหลวมาเขียนตัวเลข 1-6 จากนั้นนำดอกทั้ง 6 ชั้นมาสาน ตามขั้นตอนดังนี้

ดอกเส้นที่ 1 เหยงไปทางขวา

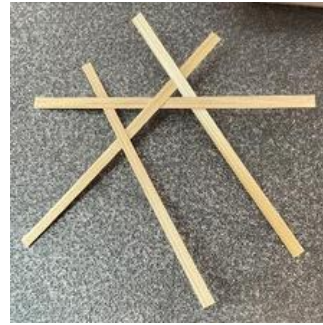
นำดอกเส้นที่ 2 มาทับเส้นที่ 1

นำตอกเส้นที่ 3 สอดใต้เส้นที่ 1
และทับเส้นที่ 2

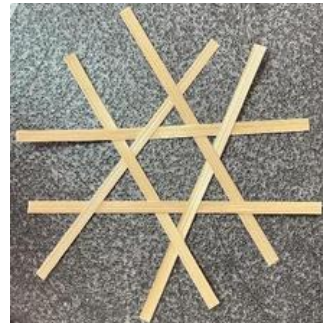
นำตอกเส้นที่ 4 สอดไว้ใต้เส้นที่ 3
และอยู่บนเส้นที่ 1

ตอกเส้นที่ 5 สอดไว้ใต้เส้นที่ 4 และอยู่
บนเส้นที่ 2 และ 3

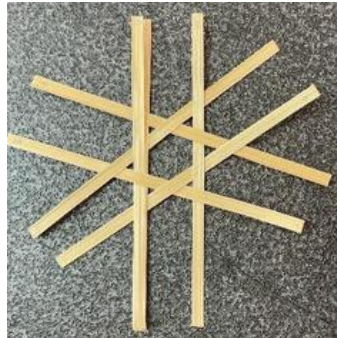

ตอกเส้นที่ 6 สอดไว้ใต้เส้นที่ 1 และ 5 แต่อยู่
บนเส้นที่ 2 และ 4

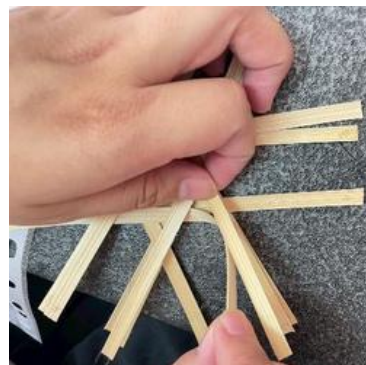
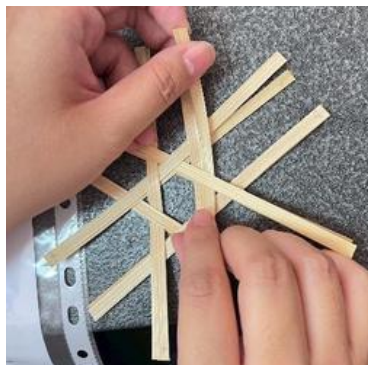

ขั้นตอนที่ 2 นำตอกชิ้นที่ 7 มาสาน ตามขั้นตอนดังนี้

ยกตอกเส้นที่ 2 ทับตอกเส้นที่ 3

ชั้นที่ 2 และ ชั้นที่ 3 มีวิธีการทำตามภาพดังนี้

ใช้วิธีสอดไม้และนำไม้มาขัดกันดังนี้

ดอกเส้นที่ 1 สอดใต้ดอกเส้นที่ 2 ขนานกับดอกเส้นที่ 1
 ดอกเส้นที่ 2 ยกดอกเส้นที่ 1 สอดขนานดอกเส้นที่ 3 ยกดอกเส้นที่ 4 ทับดอกเส้นที่ 1
 (ทำให้ดอกเส้นที่ 2 อยู่ในแนวตั้งแล้วใช้หลักการหมุนขวาให้ดอกเส้นที่ 3 อยู่แนวตั้งแทน)
 หลังจากนั้นใช้หลักการเดิมคือ ดอกเส้นที่ 3 ยกดอกเส้นที่ 2 สอดขนานดอกเส้นที่ 4
 ยกดอกเส้นที่ 5 ทับดอกเส้นที่ 2 เมื่อทำเสร็จก็หมุนเวียนขวาวนไปแบบนี้จนครบ 7 ชั้น

ขั้นตอนที่ 3 นำเชือกและหญ้าคามมาพันวนขวาสลับซ้ายอย่างสวยงาม

ขั้นตอนที่ 4 นำฝักมะขามมาผูกติดให้สวยงาม

เทคนิคที่ควรรู้

1. ให้เขียนตัวเลขที่ไม่ไผ่จะทำให้การสานง่ายขึ้น
2. ให้ฉีดยาที่ดอกใช้สานอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความชุ่มชื้น ไม่ให้ดอกแตกเป็นเส้น

ภาพบรรยากาศการบรรยายเชิงปฏิบัติการทำตาลหวมงคล

เอกสารอ้างอิง

บุญยงค์ เกศเทศ. (2557). ถิ่นคนไท. มหาสารคาม : กากะเยียสำนักพิมพ์

วัฒนธรรมล้านนา. (2565,พฤษภาคม 5). การทำตาแหลวมงคล [ไฟล์วิดีโอ]. YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=ToX4aQtNAvo>

๙ มหาเวทย์. (2556). ต้าแหลว (ตาแหลว). 9mahawed .

<http://9mahawed.blogspot.com/2013/07/blog-post.html>

Museum Minds. (2562). ‘ตาแหลว’ ในพิพิธภัณฑ์เรือนคำเที่ยง ไม้สานศักดิ์สิทธิ์ประกอบพิธีแฮกนา

ของชาวเหนือ. A day . <https://adaymagazine.com/kamthieng-house-museum/>

Manual

Ta Laew Mongkol

Auspicious Ta Laew:
Lanna's Sacred Eye Symbol of Ritual Protection

Prepared by:
Hands-on Training Workshop on "The Making of Lanna Tung and Ta Laew"
Department of Library and Information Science,
Faculty of Humanities,
Chiang Mai University

The Making of Ta Laew Mongkol

Project Leader: Assistant Professor Dr. Watsaporn Arayaphan

Project Collaborator: Assistant Professor Dr. Bhornchanit Leenaraj

Editor: Assistant Professor Dr. Bhornchanit Leenaraj

Content Compilers and Writers: Thanaporn Pruksathamagovit

Bannavit Jangsanit

Cover Designer: Supakorn Permkhuen

Photographers: Suriyatep Kan-in

Woramet Somsroi

Thidarat Kittisarn

eBook Producer: Chomchanok Apiwong

Translator: Patsaporn Bunsiri

First Edition June 2025

Total Pages: 21 pages

Interested parties **can view the video** by scanning the QR code below.

Ta Laew Mongkol

Preface

This manual on the making of Auspicious Ta Laew was born out of the dedication and intention of the team behind the hands-on training workshop, “The Making of Lanna Tung and Ta Laew,” which was held on Saturday, March 29, 2025, at the Rumpheung Village Community Hall, Suthep Subdistrict, Mueang District, Chiang Mai Province. The event was organized under the direction of the Faculty of Humanities, Chiang Mai University, as part of the university's 2025 fiscal year academic service initiatives.

This academic service project aligns with the strategic objective of promoting the integration of knowledge from the humanities and related disciplines to generate sustainable benefits for society and local communities. In particular, the project aims to enhance the local economy, create income, and generate career opportunities for community members.

Ta Laew Mongkol (Auspicious Ta Laew) is not merely a decorative item but a cherished cultural heritage of Chiang Mai Province. The primary objective of producing this manual is to collect and preserve the knowledge and wisdom of making Ta Laew Mongkol, a local craft passed down through generations. This work is intended to help preserve and promote this valuable tradition for future generations.

The success of this project was made possible through the collaboration and generous support of many stakeholders, especially Mae Khru (Female Master Artisan) Thanthapin Liangchairat from the Department of Library and Information Science, Faculty of Humanities, Chiang Mai University, the village head of Rumpheung, and the elderly community group of Rumpheung Village. The project team would like to express our heartfelt appreciation for everyone's time, effort, and continuous support.

We sincerely hope that this manual the making of Lanna Ta Laew will be of great benefit to those interested in learning, understanding, and preserving the art of Ta Laew-making as part of Chiang Mai's treasured cultural heritage.

Project Team

30 March 2025

Table of Contents

Topic	Page
Preface	ii
Table of Contents	iii
Ta Laew Mongkol (Auspicious Ta Laew)	1
History and Cultural Significance of Ta Laew Mongkol in Lanna Tradition	1
The Use of Ta Laew Mongkol in Ritual Ceremonies	5
Materials Used in Making Ta Laew Mongkol	6
Tools and Equipment for Making Ta Laew Mongkol	7
Step-by-Step Instructions for Making Ta Laew Mongkol	7
Photo Highlights from the Ta Laew Mongkol Workshop	10

Ta Laew Mongkol (Auspicious Ta Laew)

History and Cultural Significance of Ta Laew Mongkol in Lanna Tradition

Meaning of Ta Laew Mongkol

The term "Ta Laew" comes from the Northern Thai (Lanna) dialect. In Central Thai, it is equivalent to the word "Chalew," a symbolic object used in rituals to mark territory and serve as a sacred emblem during various ceremonies. Historically, in Central Thailand, a "Chalew" was used as a marker at river checkpoints to indicate areas where waterway tax collection—known as "Jangkob"—was enforced. Seeing a Chalew at a pier meant that the location was an official tax collection point ("9 Maha Wet," 2013).

In addition, the word "Laew" in Northern Thai also refers to the Laew bird, or hawk in Central Thai. The hawk is believed to possess sharp, far-reaching vision, capable of seeing clearly even from great heights. When combined with the word "Ta" (meaning "eye"), the term "Ta Laew" translates to "hawk's eye." Symbolically, it represents a piercing eye that wards off evil, ever watchful and protective. (Mae Khru Thanthapin Liangchairat, March 29, 2025, narration)

Figure 1: the Laew bird, also known as the Hawk

The Significance of Ta Laew Mongkol in Lanna Culture

In Lanna tradition, Ta Laew is used as a ritual symbol to mark territory and sacred spaces. It signifies areas with spiritual or ownership boundaries and is believed to represent both protection and sanctity. Considered a sacred talisman, Ta Laew has long been passed down through generations in Lanna culture and is believed to ward off evil, disasters, and negative forces, serving as a spiritual guardian of spaces and properties. Ta Laew comes in various designs depending on local weaving techniques and beliefs in different communities.

(Mae Khru Thanthapin Liangchairat, March 29, 2025, narration)

This sacred symbol is used in many important Lanna rituals for auspicious purposes—such as house blessing ceremonies, Haek Na (using a stick to be stuck in the area where the first rice is planted), life extension rituals, and city blessing ceremonies. It is also believed to repel bad luck, evil spirits, and misfortune (“Lanna Knowledge Archive,” 2025), and is often tied at the front of houses or planted in locations where spiritual protection is desired.

Compared to Chalew (the Central Thai version), Ta Laew features more intricate weaving techniques, especially the seven-tiered Ta Laew, which requires a unique skill to connect each layer seamlessly. If not made correctly, it is not considered an authentic Ta Laew. This type of Ta Laew is known by different names depending on the material used—such as Seven-tiered Ta Laew, Bai Kha Ta Laew, Kha Khieo Ta Laew, or Ya Kha Ta Laew. For instance, when cogon grass (Ya Kha) is wrapped around the frame, it is known as Kha Khieo Ta Laew.

Types of Ta Laew

Ta Laew in Lanna culture can be categorized into four main types, based on their function and usage.

(Museum Minds, 2019)

1. Ta Laew Luang (Grand Ta Laew)

Ta Laew Luang is the largest form among all types of Ta Laew. It typically features six-pointed or eight-pointed designs and is woven using 42 bamboo strips. This type is used in major ceremonial events, such as Suep Chata Baan (house life-extension ritual) or Suep Chata Luang (the royal or city-wide life-extension ritual).

It is also commonly used for people and animals to walk through as part of a blessing ritual, with the belief that passing through the Ta Laew Luang helps dispel misfortune and evil influences. In some cases, Ta Laew Luang may be woven into a large rectangular panel using hexagonal patterns to enhance its protective power.

Figure 2: Ta Laew Luang (Grand Ta Laew)

2. Seven-Tiered Ta Laew (or Kha Khieo Ta Laew)

The Seven-Tiered Ta Laew, also known as Kha Khieo Ta Laew, is a unique form of Ta Laew characterized by its layered structure, with tiers connected in a continuous, flowing design. This weaving style is known for its complexity and intricacy, requiring advanced skill and precision. This type of Ta Laew is used in local rituals, such as Suep Chata (life-extension ceremonies), or is hung at the house entrance, gates, or doorways as a form of protection.

It is believed to ward off evil spirits and prevent negative energy from entering the premises. Those who walk through or pass beneath this Ta Laew are thought to rid themselves of misfortune or bad influences.

Figure 3: Seven-Tiered Ta Laew (or Kha Khieo Ta Laew)

3. Ta Laew Mae Mai (Widow's Ta Laew)

Ta Laew Mae Mai, or Widow's Ta Laew, resembles the Seven-Tiered Ta Laew but is uniquely woven into a shape that resembles a wheel or chakra. It is crafted using six bamboo strips that form a hexagonal pattern at the center, while the ends are bent at a 90-degree angle to create the distinctive circular appearance. This type of Ta Laew is traditionally used in agricultural rituals, such as the Haek Khao ceremony (first rice planting), the Rice Spirit Blessing Ceremony, and other pre-planting rituals. It is believed to protect Mae Phosop, the rice goddess, and to ward off evil spirits and harmful insects that could damage the crops.

Additionally, this Ta Laew is also used as a protective charm for herbal medicine jars. It is placed on top of medicine pots to prevent negative energies from entering and to help preserve the potency of the remedies within.

Figure 4: Ta Laew Mae Mai (Widow's Ta Laew)

4. Ta Laew Mai (Territorial Marker Ta Laew)

Ta Laew Mai, or Territorial Marker Ta Laew, is used to designate ownership of land or property. It serves as a visible symbol of possession, indicating that the marked area is under someone's rightful use or protection. When others see this type of Ta Laew, it is understood that the space should not be trespassed upon.

This Ta Laew is also used to prohibit inappropriate actions within the designated area, such as spitting, littering, or performing any unclean activities. It is commonly found in agricultural zones or plots of land where ownership or usage rights need to be visibly established and respected.

Figure 5: Ta Laew Mai

The Use of Ta Laew Mongkol in Ritual Ceremonies

Ta Laew Mongkol is used in various types of rituals, including the following: (Lanna Culture, 2022, May 5)

1. Housewarming Ceremony

Ta Laew Mongkol is hung at the door or window to protect the house from negative forces. It is believed that placing Ta Laew Mongkol in these areas helps ward off evil and invite positive energy into the home.

2. Suep Chata (Life-Extension Ritual)

In this ritual, Ta Laew Mongkol is used as a ceremonial item to enhance destiny and auspiciousness. It is hung in the ritual space to help balance energy for participants, promoting inner peace and good fortune.

3. Ancestral Worship and Guardian Spirit Ceremonies

Ta Laew Mongkol is considered a sacred object that enhances positive energy within the household. It is typically hung near the household altar or areas believed to be energy centers of the home, serving as a sign of respect and spiritual protection for the family.

4. Buddhist Religious Ceremonies

Ta Laew Mongkol is sometimes offered to temples or used in Buddhist-related rituals, such as religious holidays and offerings. It serves as a symbol of merit-making, believed to bring spiritual blessings to the donor.

Characteristics of Ta Laew

Ta Laew is a traditional woven craft made from bamboo strips. Thin strips of bamboo are prepared and then intricately woven together to form a hexagonal star shape, resembling the eye of a hawk. There are various weaving techniques used to create Ta Laew. For example, some patterns are made by folding a single bamboo strip back and forth to form the star-like shape, while others involve interweaving multiple strips to form layered or branched patterns.

Figure 6: Weaving several bamboo strips together to create a radiating or pointed design

Materials Used in Making Ta Laew Mongkol (Auspicious Ta Laew)

1. Bamboo (used for the main structure)
2. Thread or string
3. Tamarind pods
4. Cogon grass

Tools Used in Making Ta Laew Mongkol (Auspicious Ta Laew)

1. Knife or scissors
2. String
3. Water spray bottle (foggy or pump sprayer)

Step-by-Step Instructions for Making the Auspicious Ta Laew (Seven-Tiered Ta Laew)

Step 1: Creating the First Layer

Begin by writing the numbers 1 to 6 on the bamboo strips that will be used for weaving the Ta Laew. Then, take all six strips and weave them together following the steps below.

Place bamboo strip number 1 diagonally to the right.

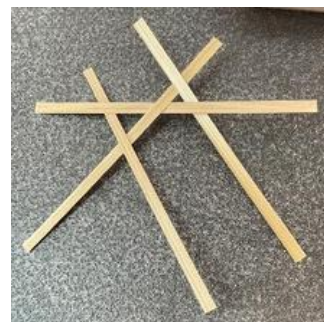
Place bamboo strip number 2 over strip number 1.

Insert bamboo strip number 3 under strip number 1 and over strip number 2.

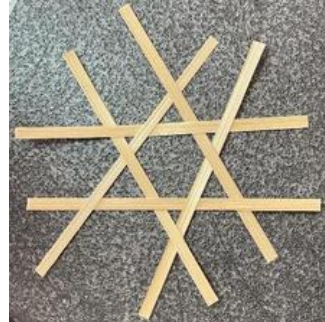
Insert bamboo strip number 4 under strip number 3 and over strip number 1.

Insert bamboo strip number 5 under strip number 4 and over strips number 2 and 3.

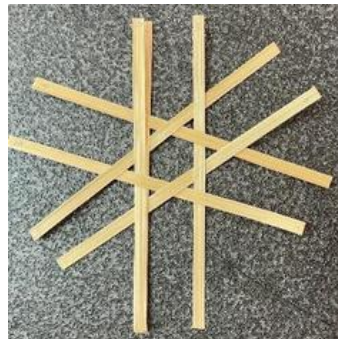

Insert bamboo strip number 6 under strips number 1 and 5, and over strips number 2 and 4.

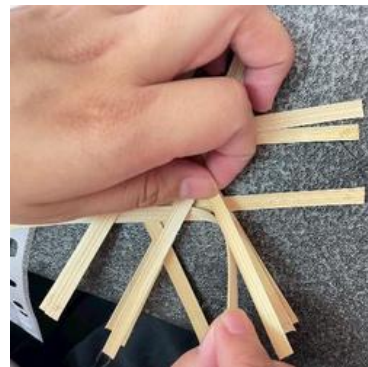
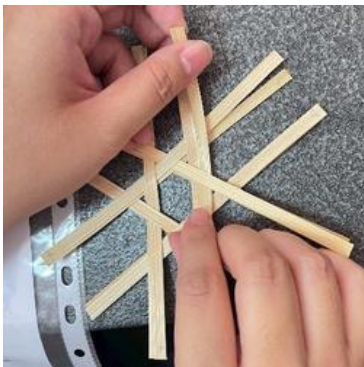

Step 2: Begin weaving bamboo strip number 7 following the steps below.

Lift bamboo strip number 2 and place it over strip number 3

Layers 2 and 3 are woven as shown in the images below

Use the technique of inserting and interlacing bamboo strips as follows:

Strip 1: Insert under strip 2, running parallel to strip 1.

Strip 2: Lift strip 1, insert it parallel to strip 3, lift strip 4, and place it over strip 1.

(This action positions strip 2 vertically, then apply the “right rotation” technique to turn strip 3 into the vertical position instead.)

After that, continue with the same logic:

Strip 3: Lift strip 2, insert parallel to strip 4, lift strip 5, and place it over strip 2.

Continue this right-rotating interlacing pattern until all seven layers are completed.

Step 3: Use the string and cogon grass to wrap around the structure, alternating right and left turns to form a neat and decorative pattern.

Step 4: Tie the tamarind pods securely and beautifully as part of the final decorative touch.

Helpful Tips

1. Number the bamboo strips before weaving to make the process easier to follow.
2. Spray water onto the bamboo strips regularly to keep them moist and prevent cracking or splitting during weaving.

Photo Highlights from the Ta Laew Mongkol Hands-on Workshop.

References

- Boonyong, K. (2014). Thin Khon Tai [The Land of the Tai People]. Maha Sarakham: Kakayia Publishing.
- Lanna Culture. (2022, May 5). Making Auspicious Ta Laew [Video]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=ToX4aQtNAvo>
- Museum Minds. (2019). 'Ta Laew' in the Kamthieng House Museum: Sacred Bamboo Weaving in the Haek Na Ceremony of the North. A Day.
<https://adaymagazine.com/kamthieng-house-museum/>
- 9 Mahawed. (2013). Ta Laew (Ta Lhew). 9mahawed.
<http://9mahawed.blogspot.com/2013/07/blog-post.html>
-

